ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΚΛΑΔΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
2ο ΤΜΗΜΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Π.Κανελλοπούλου 4 - 101 77 ΑΘΗΝΑ
Αρμόδιος: Υ/Α΄ΚΟΥΡΤΗ Σεβαστιάνα
Τηλέφωνο: 210-6977644, 1034222 (POL)
E-mail: s.kourti@hellenicpolice.gr
Αριθ. Πρτ.: 7100/25/14-δ΄

Αθήνα, 8 Νοεμβρίου 2014

ΠΡΟΣ: Όλες τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας

ΚΟΙΝ: Υπουργείο Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη

α. Γραφείο κ. Υπουργού
β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης
γ. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας Γραφείο κ. Αρχηγού

ΘΕΜΑ: «Η αντιμετώπιση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων κατά την αστυνομική δράση».

Α. Εισαγωγή - Οριοθέτηση της έννοιας του ρατσισμού

1.Σύμφωνα με έναν ευρύτερα αποδεκτό στην επιστήμη ορισμό, ως **«*ρατσισμός*»** νοούνται οι ιδέες, οι πεποιθήσεις και οι πρακτικές, που αντανακλούν το δόγμα ότι η ανθρωπότητα χωρίζεται σε διακριτές βιολογικές ομάδες, τις φυλές, οι οποίες βρίσκονται μεταξύ τους σε σχέση «*ανωτερότητας*» ή «*κατωτερότητας*» ανάλογα με τα κληρονομικού χαρακτήρα βιολογικά τους γνωρίσματα. Το φυλετικό στοιχείο, ως αίτιο ρατσιστικής συμπεριφοράς, αποτυπώνεται με σαφήνεια στον ορισμό της «*φυλετικής διάκρισης*», που δίδεται στο άρθρο 1 της Διεθνούς Σύμβασης για την κατάργηση όλων των μορφών φυλετικών διακρίσεων (ν.δ. 494/1970-ΦΕΚ Α΄77), σύμφωνα με τον οποίο, ως ***«φυλετική διάκριση νοείται κάθε διάκριση, εξαίρεση, παρεμπόδιση ή προτίμηση, που βασίζεται στη φυλή, το χρώμα, την καταγωγή ή την εθνική ή εθνολογική προέλευση...»*** και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να καταδικάζεται και να τιμωρείται από τις έννομες τάξεις των κρατών – μελών του ΟΗΕ.

2.Ωστόσο, στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες εμφανίστηκαν από νωρίς μορφές συμπεριφοράς, οι οποίες στοχοποίησαν, όχι αποκλειστικά τη φυλή, αλλά οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό δύναται να διαφοροποιήσει το εκάστοτε άτομο ή την ομάδα από το σύνολο, καθιστώντας το αυτόματα «*μειοψηφία*» ή «*μειονότητα*», όπως είναι, για παράδειγμα, η θρησκεία, η γλώσσα, η κοινωνική και οικονομική κατάσταση, ακόμα και ο σεξουαλικός προσανατολισμός. Έτσι, η έννοια του ρατσισμού διευρύνθηκε σταδιακά, για να περιλάβει στους κόλπους της κάθε μορφή ***«διαφορετικής μεταχείρισης ατόμου ή συγκεκριμένης ομάδας, χωρίς να υφίσταται μία αντικειμενική και εύλογη αιτιολογία»***, όπως χαρακτηριστικά τονίζει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε σχετικές αποφάσεις του.

3.Στην έννοια, λοιπόν, του σύγχρονου ρατσισμού περιλαμβάνονται **οι ιδέες, οι πεποιθήσεις και οι εκδηλώσεις που στρέφονται κατά φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών και κοινωνικών ομάδων ή κατά μεμονωμένων μελών τους, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τους προσδίδονται, αλλά και η πρακτική κάθε μορφής αθέμιτης διάκρισης, η οποία στρέφεται κατά των ανωτέρω ομάδων ή ατόμων και δύναται να καταλήξει μέχρι και σε διωγμό ή σε φυσική εξόντωσή τους.**

4.Μορφή ρατσισμού συνιστά και **η ξενοφοβία**, η οποία ορίζεται ως **αρνητική στάση ή φόβος απέναντι σε άτομα ή σε ομάδες που διαφέρουν ή θεωρείται ότι διαφέρουν σε κάποιο βαθμό από**

την οικεία ομάδα. Εκφράζει, δηλαδή, το φόβο μίας ομάδας απέναντι σε μία άλλη, τον οποίο συνοδεύει η έμπρακτη άρνηση των μελών της οικείας ομάδας, να αποδεχθούν ως νέα μέλη, άτομα που θεωρούνται διαφορετικά.

Β. Τα κοινωνικά αίτια του ρατσιστικού φαινομένου και το ισχύον στη Χώρα μας νομικό πλαίσιο

1. Ο ρατσισμός και η ξενοφοβία αντίκεινται ευθέως στην αξία του Ανθρώπου και περαιτέρω στις αρχές του σεβασμού των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και της απαγόρευσης των διακρίσεων, αρχές στις οποίες θεμελιώνεται ο ΟΗΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και η Ελληνική Πολιτεία, «*Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας*» άρθ.2 παρ.1.του Συντάγματος.

2. Ωστόσο, είναι φανερό ότι στους κόλπους των σύγχρονων κοινωνιών, οι οποίες μαστίζονται από ύφεση, ανεργία και ανέχεια, είναι χαρακτηριστική η αγανάκτηση της κοινωνίας απέναντι στην εξουσία και η προσπάθεια απόδοσης ευθυνών στους «υπευθύνους». Στην πραγματικότητα, όμως, το μόνο που αναζητά η κοινωνία είναι ένα σύνολο ευάλωτων ανθρώπων, προκειμένου να εκτονώσει σε αυτούς την αγανάκτησή της. Οι υπάρχουσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες ευνοούν αναμφισβήτητα την εκκόλαψη του ρατσιστικού μίσους.

3.Η διάδοση αισθημάτων ξενοφοβίας και οι εκδηλώσεις μισαλλοδοξίας, ρατσιστικής βίας και διακρίσεων σε βάρος μειονοτικών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, πλήττουν συχνά και τις κοινότητες των μεταναστών, στις οποίες αποδίδονται πολύ εύκολα οι ευθύνες για την ανεργία και την εγκληματικότητα, ακριβώς λόγω της διαφορετικότητάς τους. Τέτοιου είδους φαινόμενα κάνουν την εμφάνισή τους ολοένα και συχνότερα, πλήττοντας ακόμη και τα υγιέστερα κύτταρα της κοινωνίας. Οι συνέπειες, δε, των φαινομένων αυτών ενισχύονται ακόμη περαιτέρω από το γεγονός ότι οι θιγόμενες κοινότητες έχουν περιορισμένη εμπιστοσύνη στα εντεταλμένα, για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους, κρατικά όργανα.

4. Η Ελληνική πολιτεία, στην προσπάθειά της για εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης, έχει προβλέψει και εφαρμόζει ένα ευρύ νομικό πλαίσιο:

α. Το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά δικαιώματα, (ν. 2462/1997 **-** ΦΕΚ Α` 25), αλλά και **η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ),** η οποία έχει κυρωθεί από τη χώρα μας με το ν.δ. 53/1974 και αποτελεί, εκτός των άλλων, και πηγή του ευρωπαϊκού δικαίου δυνάμει του άρθρου 6 παρ. 2 της Συνθήκης για την ΕΕ, θεμελιώνουν στα άρθρα τους 2 παρ. 1 και 14 αντίστοιχα, την υποχρέωση των κρατών - μελών να σέβονται και να εγγυώνται σε όλα τα άτομα που βρίσκονται στην Επικράτειά τους και υπάγονται στη δικαιοδοσία τους το σύνολο των θεμελιωδών δικαιωμάτων, χωρίς καμία διάκριση ιδίως φυλής, χρώματος, γένους, φύλου, γλώσσας, θρησκεύματος, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας, γέννησης, συμμετοχής σε εθνική μειονότητα ή κάθε άλλης κατάστασης.

β. Η Σύμβαση για την καταπολέμηση κάθε μορφής φυλετικών διακρίσεων (ν.δ. 494/1970 - ΦΕΚ Α' 77) προβλέπει με σαφήνεια την υποχρέωση κάθε κράτους - μέλους να εγγυηθεί με νόμο το δικαίωμα στην ισότητα ανεξαρτήτως οποιουδήποτε διακριτικού στοιχείου, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης ενώπιον Δικαστηρίου, αλλά και **στο δικαίωμα προσωπικής ασφάλειας και προστασίας από το κράτος**, ήτοι προστασίας από βιαιοπραγία ή σωματική βλάβη εκ μέρους κρατικών αξιωματούχων.

γ. Η Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, η οποία, μάλιστα, με το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση απέκτησε δεσμευτική ισχύ, στον τρίτο τίτλο «Ισότητα» και στο άρθρο 21 αυτού, εισάγει απαγόρευση κάθε διάκρισης *«ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής,*

κοινωνικής προέλευσης, γενετήσιων χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους ή εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού». Επιπροσθέτως, **η Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ένωσης (ΣυνθΛΕΕ)** προβλέπει στο άρθρο 67 παρ. 3 ότι *«…η Ένωση καταβάλλει προσπάθεια για να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας με τη θέσπιση μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας… και εάν χρειάζεται, την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών»*.

δ. Στο ίδιο πνεύμα κινείται και ο νομοθέτης του παραγώγου ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα, από το γράμμα των **Οδηγιών 2000/43 ΕΚ του Συμβουλίου** «*για την αρχή της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής*» **και 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου** *«για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία»* καθίσταται σαφής η επέκταση της εφαρμογής της απαγόρευσης των διακρίσεων, πέραν των υπηκόων της ΕΕ, και προς τους υπηκόους τρίτων χωρών, χωρίς βέβαια να θίγονται οι διατάξεις που ρυθμίζουν την ιθαγένεια της Ένωσης και την είσοδο και παραμονή σε αυτή υπηκόων τρίτων χωρών. Οι ως άνω Οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο με τον **ν. 3304/2005 (ΦΕΚ Α' /16)**. Επισημαίνεται, ότι με τη διάταξη του άρθρου 16 του ιδίου ως άνω νόμου, ο εθνικός νομοθέτης μερίμνησε για την ποινικοποίηση κάθε μορφής διακριτικής μεταχείρισης κατά τη συναλλακτική διάθεση αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών στο κοινό.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο Ν.3304/2005 αντικαταστάθηκε με Ν. 4443/2016

ε. Η απαγόρευση τέλεσης ρατσιστικών εγκλημάτων και εγκλημάτων μίσους ανάγεται πρωτίστως στην αξία του Ανθρώπου, ως γενική αρχή του δικαίου που αποτυπώνεται στο **Ελληνικό Σύνταγμα** και συγκεκριμένα, στο άρθρο 2 παρ. 1, το οποίο ορίζει ότι *«ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας»*. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του Συντάγματος *«όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων…»*. Από τον συνδυασμό των δύο συνταγματικών διατάξεων προκύπτει η γενική υποχρέωση του κράτους και συγκεκριμένα των διαφόρων οργάνων του, αφενός να μην προσβάλλουν κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας την αξία του ανθρώπου εν γένει, ανεξάρτητα από οιοδήποτε διακριτικό γνώρισμα και, αφετέρου να προβαίνουν σε θετικές ενέργειες για την αποτροπή της προσβολής της.

στ. Σε ό,τι αφορά στην καταστολή των φαινομένων ρατσισμού, ο Έλληνας νομοθέτης με τον **ν. 927/1979** «*περί κυρώσεων κατά φυλετικών - θρησκευτικών διακρίσεων*» (ΦΕΚ Α' - 139), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 1419/1984, το ν. 2910/2001 και τον πρόσφατο ν. 4285/2014 (ΦΕΚ Α' – 191), μερίμνησε για την τιμώρηση κάθε εκ προθέσεως δημόσιας υποκίνησης, πρόκλησης, διέγερσης ή προτροπής σε πράξεις ή ενέργειες, οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία και στρέφονται κατά προσώπων ή ομάδων προσώπων, που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, το σεξουαλικό προσανατολισμό ή την αναπηρία. Οι ως άνω αναφερθείσες ενέργειες, για τη διάπραξη των οποίων, σημειωτέον, προβλέπεται ποινή φυλάκισης τριών μηνών έως τριών ετών και χρηματική ποινή πέντε έως είκοσι χιλιάδων ευρώ, δύνανται να λάβουν χώρα προφορικά, δια του τύπου, μέσω διαδικτύου ή, ακόμη, με οποιοδήποτε άλλο μέσο, κατά τρόπο ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η δημόσια τάξη ή να ενέχεται απειλή για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα των προσώπων, κατά των οποίων στρέφονται. Ειδικότερα, με τον **ν. 4285/2014** τροποποιούνται οι διατάξεις του ήδη υφιστάμενου αντιρατσιστικού νόμου, προκειμένου οι τελευταίες να στοιχούνται προς την **Απόφαση - Πλαίσιο του 2008/913/ΔΕΥ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28ης/11/2008** *«για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου»*. Ο στόχος της παρούσας Απόφασης-Πλαισίου συνίσταται στο να εξασφαλισθεί ότι τα ρατσιστικά και ξενοφοβικά εγλήματα τιμωρούνται σε όλα τα κράτη - μέλη με τουλάχιστον κατώτερο επίπεδο αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών ποινών, ενώ το συνολικό πνεύμα της αποδίδει πρωταρχική σημασία στην προσφορότητα κάθε συγκεκριμένης εκδήλωσης να παράγει άμεσο και επικείμενο κίνδυνο, είτε συνολικά για τη δημόσια τάξη, είτε για τα δικαιώματα της ομάδας ή των προσώπων κατά των οποίων στρέφεται. Εξάλλου, όπως χαρακτηριστικά τονίζεται στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4285/2014, δεν

αρκεί για τη στοιχειοθέτηση του εν λόγω αδικήματος *«…η απλή αφηρημένη πιθανολόγηση της έκθεσης σε κίνδυνο μιας ομάδας, ενός προσώπου ή πράγματος, αλλά απαιτείται να εκτιμάται κάθε φορά η προσφορότητα του συγκεκριμένου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ειδικότερες συνθήκες και περιστάσεις μέσα στις οποίες εκδηλώνεται η υπό κρίση συμπεριφορά, όσο και την ενδεχόμενη προσβολή των γενικότερων συνθηκών που εξασφαλίζουν την ομαλή κοινωνική συμβίωση»*. Εξάλλου, ο νομοθέτης μερίμνησε για την τιμώρηση κάθε συμπεριφοράς, η οποία συνίσταται στη με πρόθεση, δημόσια επιδοκιμασία, ευτελισμό ή κακόβουλη άρνηση της σοβαρότητας εγκλημάτων γενοκτονιών, εγκλημάτων πολέμου, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, του Ολοκαυτώματος, και των εγκλημάτων ναζισμού, στρεφόμενη κατά προσώπων ή ομάδας προσώπων που προσδιορίζονται με βάση τα κριτήρια που περιγράφονται στο ν. 927/1979, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να υποκινήσει βία ή μίσος ή να ενέχει απειλητικό, υβριστικό ή προσβλητικό χαρακτήρα. Περαιτέρω, με το ίδιο πλαίσιο ποινών τιμωρείται η εκ προθέσεως υποκίνηση, προτροπή, πρόκληση ή διέγερση σε διάπραξη φθοράς ή βλάβης κατά πραγμάτων -κινητών ή ακινήτων-, τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τις ως άνω αναφερθείσες ομάδες ή πρόσωπα -π.χ. θρησκευτικά αντικείμενα, εθνικά σύμβολα, οίκοι λατρείας, χώροι διαμονής, εκπαίδευσης, ψυχαγωγίας κ.λπ.-, κατά τρόπο που εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη, αλλά και η συγκρότηση ή συμμετοχή σε οργάνωση η οποία επιδιώκει συστηματικά την τέλεση ρατσιστικών ενεργειών, όπως αυτές περιγράφονται ανωτέρω, αν δεν προβλέπεται αυστηρότερο πλαίσιο ποινής από την ισχύουσα νομοθεσία. Σε περίπτωση, δε, που η παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά, η οποία εκτίθεται ανωτέρω, είτε είχε ως αποτέλεσμα την τέλεση εγκλήματος, είτε τελέστηκε από δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο κατά την άσκηση των ανατεθειμένων σε αυτόν καθηκόντων, υφίσταται διακεκριμένη περίπτωση και, συνεπακόλουθα, το προβλεπόμενο πλαίσιο ποινής είναι αυστηρότερο. Κρίνεται αναγκαίο να επισημανθεί ότι, με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, η διερεύνηση και η ποινική δίωξη των εγκλημάτων ρατσισμού και ξενοφοβίας γίνεται αυτεπάγγελτα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το άρθρο 81Α του Π.Κ. αντικαταστάθηκε με άρθρο 82Α του Π.Κ. (Ν.4619/2019), ως τροποποιήθηκε με άρθρο 14 Ν. 5090/2024.

ζ. Στο άρθρο **81Α του Ποινικού Κώδικα**, όπως προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4285/2014, προβλέπεται για πρώτη φορά επαύξηση του κατώτερου ορίου ποινής ενός πλημμελήματος ή κακουργήματος «*εάν η πράξη τελείται από μίσος λόγω της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών, της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου ή της αναπηρίας κατά του παθόντος».* Έτσι, ο νομοθέτης μερίμνησε για την τιμώρηση του ρατσιστικού κινήτρου, το οποίο αποδεδειγμένα υπήρξε κατά την τέλεση ενός από τα εγκλήματα που προβλέπονται από τις διατάξεις του ποινικού κώδικα.

Γ. Οι υποχρεώσεις του αστυνομικού προσωπικού

1. Η βασική, γενική υποχρέωση του Κράτους και των οργάνων του, αναφορικά με την καταπολέμηση φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας, συνοψίζεται στην εξής σκέψη του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: *«Οι κρατικές Αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν όλα τα διαθέσιμα μέσα για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ρατσιστικής βίας, ενισχύοντας, έτσι, τη δημοκρατική οπτική μιας κοινωνίας, στην οποία η διαφορετικότητα δεν εκλαμβάνεται ως απειλή, αλλά ως πηγή για τον εμπλουτισμό της.»*

2. Για το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, η ρατσιστική βία αποτελεί ιδιαίτερη προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και, ενόψει των επικίνδυνων επιπτώσεών της, απαιτεί την έντονη επαγρύπνηση και τη δυναμική αντίδραση των Αστυνομικών Υπηρεσιών. Απαιτείται, λοιπόν, η χρήση κάθε διαθέσιμου νομίμου μέσου για την καταπολέμηση του εν λόγω φαινομένου, προκειμένου να ενισχυθεί το όραμα μιας δημοκρατικής κοινωνίας, όπου η διαφορά δεν θα θεωρείται απειλή αλλά συνεισφορά στον εμπλουτισμό της πολιτισμικής ταυτότητας αυτής.

3. Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία, στο πλαίσιο των προληπτικών της δράσεων, όπως αυτές εξειδικεύονται με τη διάταξη του άρθρου 94 του **π.δ. 141/1991** (ΦΕΚ Α'/ 58), καλείται να εξασφαλίσει το αίσθημα της τάξης και της ασφάλειας στους πολίτες, ασκώντας, όπως πάντα οφείλει, τα καθήκοντά της με

αντικειμενικότητα και ίση μεταχείριση απέναντι σε όλους. Η υποχρέωση αποχής των αστυνομικών από κάθε ρατσιστική ενέργεια τονίζεται σαφώς στο άρθρο 1 περ. δ' **του Κώδικα Δεοντολογίας του Αστυνομικού** (π.δ. 254/2004 - ΦΕΚ Α' 238), δυνάμει του οποίου το αστυνομικό προσωπικό οφείλει να *«ενεργεί κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του με βάση τις αρχές της νομιμότητας … της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού της διαφορετικότητας των ατόμων»*, ενώ με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 5, η αποφυγή προκαταλήψεων που έχουν ως αιτία το οποιοδήποτε διακριτικό στοιχείο του ατόμου ανάγεται σε «*βασική παράμετρο της συμπεριφοράς του αστυνομικού*». Περαιτέρω, με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του Κώδικα Δεοντολογίας, εισάγεται μία θετικής φύσεως υποχρέωση για τον αστυνομικό λειτουργό: *«Ο αστυνομικός επιδεικνύει ιδιαίτερη φροντίδα για την προστασία ιδίως… των προσφύγων και των μελών μειονοτικών και γενικά ευπαθών κοινωνικών ομάδων.»*

4. Στην κατεύθυνση αυτή επισημαίνεται ότι, όπως ήδη προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία και αναλύεται ειδικότερα σε σχετική εγκύκλιο (**υπ' αρ. 7100/22/4 α' από 17/6/2005** εγκύκλιος διαταγή του Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας), η Αστυνομία, στο πλαίσιο της προληπτικής της δράσης *«…δύναται να προσκαλεί ή να προσάγει για εξέταση στα Αστυνομικά καταστήματα τα άτομα για τα οποία υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι ενέχονται στη διάπραξη του εγκλήματος»*. Οι εν λόγω υπόνοιες συνδέονται αποκλειστικά με εξατομικευμένες ενδείξεις που προκύπτουν από τη συμπεριφορά των ατόμων και τα καθιστούν ύποπτα διάπραξης εγκληματικών πράξεων και σε καμία περίπτωση με προκαταλήψεις του προσωπικού για ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, όπως είναι οι πρόσφυγες, οι Ρομά και οι έχοντες διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις από την επικρατούσα στη Χώρα μας θρησκεία.

5. Πρέπει να επισημανθεί εξάλλου και η προβλεπόμενη, στην περίπτωση ιβ' του άρθρου 3 του Κώδικα Δεοντολογίας αλλά και σε σχετική διαταγή (**υπ' αρ. 9001/5/24ι από 1-10-2003**), υποχρέωση του αστυνομικού προσωπικού να μην προβαίνει σε ανακοίνωση κοινωνικής ομάδας, φυλετικής καταγωγής, εθνοτικής προέλευσης ή υπηκοότητας συλληφθέντος προσώπου, με εξαίρεση βέβαια τις περιπτώσεις, όπου εξυπηρετείται η αντεγκληματική πολιτική, ενώ με ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να αντιμετωπίζονται θέματα ανακοινώσεων για ανήλικους παραβάτες. Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στη χρήση του όρου «Ρομά», επισημαίνεται ότι κατόπιν σχετικής διαταγής (**υπ' αρ. 7100/26/5-ε' από 4-8-2004**), το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας οφείλει, όπου υφίσταται ανάγκη προσδιορισμού μέλους ευπαθούς ομάδας Ρομά, να χρησιμοποιεί αποκλειστικά το διεθνή όρο «*ρομ*» (ρομά ή τσιγγάνος), αντί άλλων απαξιωτικών όρων, όπως αθίγγανος.

6.Αλλά και στο πλαίσιο των κατασταλτικών τους δράσεων, όπως αυτές αναλύονται με τις διατάξεις των άρθρων 95 επ. του ως άνω **π.δ. 141/1991**, οι Αστυνομικές Αρχές οφείλουν, αφενός να καταστέλλουν κάθε μορφή απαγορευμένης διάκρισης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και, αφετέρου, να διερευνούν αποτελεσματικά την πιθανότητα ύπαρξης ρατσιστικού κινήτρου στα εγκλήματα που διαπράττονται, ιδίως κατά τη διενέργεια της προανάκρισης.

7.Στην κατεύθυνση αυτή και προς το σκοπό της ουσιαστικής και αποτελεσματικής καταπολέμησης της βίας η οποία εκδηλώνεται κατά μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων, με ρατσιστικά κίνητρα και υπόβαθρο, συστάθηκαν με το **π.δ. 132/2012 (ΦΕΚ Α' 239)** δύο (2) Τμήματα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας στις Υποδιευθύνσεις Κρατικής Ασφάλειας των Διευθύνσεων Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης, καθώς και εξήντα οκτώ (68) Γραφεία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας, στα Τμήματα Κρατικής Ασφάλειας, των Υποδιευθύνσεων Ασφάλειας, της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής, καθώς και στις Υποδιευθύνσεις Ασφαλείας και τα Τμήματα Ασφαλείας ανά τη Χώρα. Βασική αρμοδιότητα των εν λόγω Τμημάτων και Γραφείων αποτελεί η διερεύνηση και δίωξη αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν υποβολής σχετικής έγκλησης, μήνυσης ή καταγγελίας, των εγκλημάτων που αφορούν στη διάπραξη, την προπαρασκευή ή την καθ᾽ οιονδήποτε τρόπο δημόσια προτροπή, πρόκληση ή διέγερση σε διάπραξη αδικημάτων ή στην εκδήλωση πράξεων ή ενεργειών που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία σε βάρος προσώπων ή ομάδας προσώπων σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερθέντα (βλ. στοιχείο στ' της παραγράφου 4 του Κεφαλαίου Β'). Στις

αρμοδιότητες των ως άνω Τμημάτων και Γραφείων περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η άμεση ενημέρωση του αρμοδίου Εισαγγελέα σε περίπτωση που επιληφθούν προανακριτικά των σχετικών υποθέσεων.

8. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας διαδραματίζει η αποτελεσματική εξιχνίαση των ρατσιστικών εγκλημάτων από τις Αστυνομικές Αρχές. Στην κατεύθυνση αυτή, επισημαίνονται τα εξής:

α. Σε ό,τι αφορά στον **ν. 927/1979**, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, η αντικειμενική υπόσταση των επιμέρους αδικημάτων που προβλέπονται, πρέπει να λαμβάνει χώρα δημόσια, είτε δια προφορικής προτροπής σε πράξεις που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία κατά προσώπων, είτε δια του τύπου, είτε δια γραπτών κειμένων, εικονογραφήσεων, είτε ακόμη και μέσω του διαδικτύου. *Το αδίκημα αυτό δύναται είτε να τελεσθεί αυτοτελώς, όπως δηλαδή περιγράφεται στη νομοτυπική του μορφή ανωτέρω, είτε να συρρέει με άλλα αδικήματα όπως είναι λ.χ. οι σωματικές βλάβες όλων των κατηγοριών, η φθορά ξένης ιδιοκτησίας, η παράνομη οπλοφορία και οπλοχρησία, οι απειλές και οι εξυβρίσεις (ενδεικτικά: ΠΚ 308, 333, 361, 381, 81Α ΠΚ σε συνδ. με ν. 2168/1993).*

β. Στην περίπτωση κατά την οποία το έγκλημα του ν. 927/1979 φέρεται να έχει τελεσθεί αυτοτελώς και διαπιστώνεται αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 243 ΚΠΔ, η αρμόδια αστυνομική Αρχή πρέπει να επισυνάπτει το δημοσίευμα, το κείμενο ή το εικονογράφημα, το περιεχόμενο του οποίου εμφανώς προτρέπει σε πράξεις ή ενέργειες που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις. Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση -είτε δηλαδή συντρέχει έγγραφη προτροπή, είτε προφορική-, κατά την οποία ο αστυνομικός επιλαμβάνεται αυτεπαγγέλτως ενός σχετικού περιστατικού, δύναται, δια καταθέσεων, να προσδιορίζονται οι δημόσιες προτροπές του κατηγορουμένου, οι οποίες υπάγονται στις προϋποθέσεις των άρθρων 1 παρ. 1, 2 και 3 του ν. 927/1979. Σε κάθε, δε, περίπτωση εφόσον κατά την κρίση του υφίστανται ενδείξεις περί τελέσεως των αδικημάτων των άρθρων 1,2 και 3 του ν. 927/1979, ο αστυνομικός οφείλει να υποβάλει τη δικογραφία στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος θα κρίνει τελικά εάν υφίστανται ενδείξεις τελέσεως του εν λόγω αδικήματος.

γ. Στην περίπτωση κατά την οποία το έγκλημα του ν. 927/1979 φέρεται να συρρέει με άλλο ή άλλα αδικήματα και ο παθών μεταβαίνει σε Αστυνομικό Τμήμα προκειμένου να υποβάλει έγκληση για το άλλο αδίκημα, ο αστυνομικός ο οποίος, εν αδυναμία του παθόντος να το περιγράψει ή να το εντάξει σε ρατσιστική αντιμετώπιση, διαβλέπει πως το περιστατικό αυτό, είτε εμπεριέχει πιθανώς στοιχεία οιασδήποτε διάκρισης κατά το γράμμα του ν. 927/1979, είτε ενέχει πιθανώς ρατσιστικό κίνητρο κατά το γράμμα της διάταξης του άρθρου 81Α , οφείλει, κατά τη λήψη της κατάθεσης του παθόντος και των τυχόν προτεινομένων από εκείνον μαρτύρων -ιδίως στο τέλος της κατάθεσης ή όπου αλλού κρίνεται σκόπιμο-, να ερωτά με συνοπτικό τρόπο, εάν κατά την επίθεση -λεκτική, φραστική, σωματική ή ψυχολογική- την οποία εδέχθη ο παθών, οι φερόμενοι ως δράστες, διατύπωσαν προς το μέρος του φράσεις προσβλητικές ή εχθρικές για τη φυλή, το χρώμα, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, τις γενεαλογικές του καταβολές, την εθνική ή εθνοτική του καταγωγή, το σεξουαλικό του προσανατολισμό ή τυχόν αναπηρία του, καθώς και εάν οι βασικές κατ' αυτού πράξεις βίας έλαβαν χώρα λόγω της καταγωγής και των πεποιθήσεων του παθόντος ή αν, αντίθετα, έλαβαν χώρα για άλλους προσωπικούς λόγους -όπως π.χ. προσωπικές, εργασιακές ή άλλου είδους διαφορές. Σε αυτό το σημείο κρίνεται αναγκαίο να επισημανθεί ότι με τις διατάξεις του ν. 927/1979 ως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο παθών κατά την υποβολή της έγκλησης δεν καταβάλλει το σχετικό παράβολο υπέρ του Δημοσίου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο Ν.3304/2005, αντικαταστάθηκε από τον Ν.4443/2016.

δ. Σε ό,τι αφορά τον ν. 3304/2005, στην περίπτωση κατά την οποία κάποιο πρόσωπο καταγγείλει στην Αστυνομία πως υπέστη -ή εξακολουθεί να υφίστανται- προσβολή της προσωπικότητας ή της αξιοπρέπειάς του στον εργασιακό του χώρο, η αντίστοιχη ερώτηση προς τον παθόντα -ή τους μάρτυρες- από την αστυνομική Αρχή θα πρέπει προφανώς να εστιάζει στο εάν οι προσβολές αυτές αφορούν είτε την εθνολογική του καταγωγή, είτε την ηλικία, το γενετήσιο προσανατολισμό ή τυχόν αναπηρία του, ή αν, αντίθετα, ανάγονται σε προσωπικές διαφορές ή ανταγωνισμό στο επαγγελματικό πεδίο. Αντίστοιχα, σε περίπτωση όπου η φερόμενη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης έλαβε χώρα κατά τη συναλλακτική

διάθεση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών στο κοινό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ως άνω νόμου, ο αστυνομικός, στο πλαίσιο της αστυνομικής προανάκρισης, οφείλει να διερευνήσει εάν η συμπεριφορά που συνιστά τη διακριτική μεταχείριση οφείλεται στην εθνολογική καταγωγή, στην ηλικία, στο γενετήσιο προσανατολισμό ή σε τυχόν αναπηρία του προσώπου που την υπέστη.

ε. Συνεπώς, ορισμένα εκ των περιστατικών ρατσιστικής βίας και ιδίως αυτά που εμπεριέχουν σωματική βία ή που εμπίπτουν στην αντικειμενική υπόσταση ενός εκ των προαναφερθέντων αδικημάτων, είναι σχετικώς εύκολο να διαπιστωθούν από το αστυνομικό προσωπικό. Στις περιπτώσεις όμως προσώπων που αδυνατούν λόγω μειωμένης μορφώσεως, φόβου ή αναπηρίας να εκφραστούν, ο αστυνομικός μπορεί μέσω ερωτήσεων να συνεισφέρει στην ανακάλυψη των δραστών και, συνεπακόλουθα, στη διακρίβωση περιστατικών ρατσιστικής βίας.

στ. Ωστόσο, το κίνητρο ενός εγκλήματος, είτε εμφανίζεται ως μοναδικό, είτε ως συνισταμένη περισσοτέρων αιτιών που οδήγησαν στη δεδομένη παραβατική συμπεριφορά, δεν είναι ευδιάκριτο πάντοτε, ιδιαίτερα κατά τα πρώτα στάδια των ερευνών. Τη διαπίστωση αυτή έχει δεχτεί, άλλωστε και το ΕΔΔΑ, το οποίο μάλιστα επισημαίνει ότι η εν λόγω θετική υποχρέωση διεξαγωγής μίας έγκαιρης, πλήρους, αποτελεσματικής και έγκριτης έρευνας για την ανεύρεση του ρατσιστικού κινήτρου «*θα πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπον ώστε να μην επιβληθεί εξ αυτής ένα δυσβάσταχτο βάρος στις Αστυνομικές Αρχές*». Πρόκειται, πράγματι, για μια δύσκολη διαδικασία που απαιτεί εμπειρία στη συγκέντρωση και την εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, αλλά και στην αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών που μπορεί να στοιχειοθετούν το ρατσιστικό κίνητρο. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο αστυνομικός οφείλει να ελέγχει την ύπαρξη ρατσιστικού κινήτρου, είτε ως αυτοτελούς κινήτρου, είτε ως επιμέρους κινήτρου σε περίπτωση ύπαρξης πολλαπλών κινήτρων σε ένα έγκλημα, ιδίως όταν:

α. το ομολογούν οι φερόμενοι ως δράστες ενός εγκλήματος.
β. το επικαλούνται οι παθόντες και οι μάρτυρες ενός εγκλήματος.
γ. υφίστανται ενδείξεις με βάση στοιχεία αποδεκτά από τον ΚΠΔ.
δ. οι φερόμενοι ως δράστες και τα θύματα του εγκλήματος αυτοπροσδιορίζονται ή ανήκουν σε διαφορετικές φυλετικές, θρησκευτκές ή κοινωνικές ομάδες.

ζ. Κρίνεται αναγκαίο να επισημανθεί ότι την ίδια ακριβώς υποχρέωση έχουν και οι αστυνομικοί στο πλαίσιο της πειθαρχικής διερεύνησης υποθέσεων, που αφορούν σε αντιδεοντολογική συμπεριφορά συναδέλφων τους σε βάρος ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες εθνοτικές, θρησκευτικές ή κοινωνικές ομάδες ή είναι αλλοδαποί. Τη σημασία αυτή της ολοκληρωμένης έρευνας τονίζει το ΕΔΔΑ, το οποίο επανειλημμένα σε σχετικές αποφάσεις του υπενθυμίζει ότι όποτε ένα άτομο υποβάλλει έναν πειστικό ισχυρισμό ότι υπέστη σοβαρή κακομεταχείριση από την Αστυνομία, επικαλούμενο ταυτόχρονα ρατσιστικό κίνητρο εκ μέρους των αστυνομικών δυνάμεων, οι προβλέψεις των άρθρων 3 και 14 ΕΣΔΑ, απαιτούν τη διεξαγωγή μίας έγκαιρης, πλήρους, αποτελεσματικής και έγκριτης έρευνας. Περαιτέρω, όπως άλλωστε προβλέπεται ήδη από σχετική εγκύκλιο (υπ' αριθμ. 4803/22/210-κ΄ από 26/6/2006 εγκύκλιος διαταγή) στα πορίσματα των διοικητικών εξετάσεων και ερευνών, οι οποίες διεξάγονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 120/2008 (ΦΕΚ Α' 182), θα πρέπει να μνημονεύεται αν διερευνήθηκε η ύπαρξη τυχόν ρατσιστικού κινήτρου στη συμπεριφορά των ελεγχόμενων αστυνομικών.

η. Περαιτέρω, όπως έχει διευκρινιστεί με σχετική εγκύκλιο διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας (**υπ' αρ. 6004/1/182 από 24-10-2012**), η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων/Α.Ε.Α. υποχρεούται να επιλαμβάνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα των καταγγελιών για πράξεις κακομεταχείρισης, κακοποίησης ή προσβολής της προσωπικότητας αλλοδαπών, οι οποίες προέρχονται από αστυνομικούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και λαμβάνουν χώρα σε κάθε περίπτωση, ιδίως κατά την καταγγελία από αλλοδαπούς περιστατικών ρατσιστικής βίας. Συγκεκριμένα, η ως άνω Υπηρεσία καλείται να ερευνά άμεσα, δυνάμει του άρθρου 1 παρ. 2 εδαφ. α' του ν. 2713/1999, τα εγκλήματα που διαπράττουν ή στα οποία συμμετέχουν αστυνομικοί όλων των βαθμών, συνοριακοί φύλακες και ειδικοί φρουροί, τα οποία

προβλέπονται μεταξύ άλλων και από τις διατάξεις των άρθρων 137Α – 137Δ Π.Κ. (βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας).

θ. Πέραν των ανωτέρω, τονίζεται ότι στις περιπτώσεις όπου ο εντοπισμός της συμπεριφοράς που συνιστά απαγορευμένη από το νόμο διάκριση, ή η διαπίστωση του ρατσιστικού κινήτρου αποτελούν ιδιαίτερα δυσχερή εγχειρήματα, οι αστυνομικοί οφείλουν, κατά τη διάρκεια της προανάκρισης, να επικοινωνούν με τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών για την παροχή οδηγιών. Άλλωστε, ο Εισαγγελέας έχει και την τελική ευθύνη και κρίση να προσδώσει στην έγκληση ή τη μήνυση τον ορθό νομικό χαρακτηρισμό. Εξάλλου, η ευθύνη για την ορθή διεξαγωγή των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία νομικών και υλικών ενεργειών προς το σκοπό της διακρίβωσης των εγκλημάτων και της απονομής ποινικής δικαιοσύνης ανήκει στους αρμόδιους κατά το νόμο δικαστικούς λειτουργούς. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 27 ΚΠΔ, με την οποία ορίζεται ότι «*κατηγορούσα Αρχή είναι ο εισαγγελέας κάθε δικαστηρίου…*», ενώ με τις διατάξεις των άρθρων 31 και 33 ΚΠΔ προβλέπεται, αντίστοιχα, ότι «*η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση γίνονται ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και υπό τη διεύθυνσή του…*».

ι. Στο σημείο αυτό υπενθυμίζεται η υπ' αριθμ. 1/10 Εγκύκλιος του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου (διαβιβάστηκε στο αστυνομικό προσωπικό με την υπ' αριθμ. 1016/23/37 - α' από 7-4-2010 διαταγή του Προϊσταμένου Επιτελείου / Α.Ε.Α.), η οποία ορίζει ότι οι καταγγελίες για παράβαση καθήκοντος αστυνομικών κατά την προανάκριση υπόπτων δεν θα πρέπει να ερευνώνται από αστυνομικούς που υπηρετούν στο ίδιο αστυνομικό κατάστημα, αλλά, αντίθετα θα πρέπει να ενημερώνεται άμεσα ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, ο οποίος θα μεριμνά, ώστε αυτές να ερευνώνται ανάλογα με τη βαρύτητά τους είτε από τον ίδιο, είτε από κάποιον Αντιεισαγγελέα Πρωτοδικών, είτε από άλλες δικαστικές ή ανακριτικές αρχές.

9. Κατόπιν των ανωτέρω, η συμπεριφορά του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας προς τα άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, επιβάλλεται να διέπεται από αμεροληψία και ανθρωπιά. Οι αστυνομικοί υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν με σεβασμό και να διασφαλίζουν την ακώλυτη άσκηση των δικαιωμάτων ατόμων που ελέγχονται ως παραβάτες του νόμου ή ως ύποπτοι διάπραξης εγκληματικών ενεργειών. Επίσης, πρέπει να αντιμετωπίζουν με κοινωνική ευαισθησία και να επιδιώκουν την εξυπηρέτηση όσων αιτούνται τη συνδρομή της Αστυνομίας, καταγγέλλουν ποινικά αδικήματα σε βάρος τους, είναι θύματα εγκληματικών ενεργειών ή προσέρχονται στις Αστυνομικές Υπηρεσίες για διοικητικές τους υποθέσεις, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που διαπιστώνουν άγνοια ή ουσιαστική αδυναμία διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους.

10. Τέλος, επισημαίνεται η σημασία που αποδίδει το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας στην ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση, καθοδήγηση και έλεγχο του αστυνομικού προσωπικού. Προληπτικές στρατηγικές που βασίζονται στην εκπαίδευση, όπως και στην καθοδήγηση των αστυνομικών από τους οικείους διοικητές και διευθυντές των Αστυνομικών Υπηρεσιών, κρίνονται αποφασιστικές για την καταπολέμηση των εκδηλώσεων ρατσισμού, ξενοφοβίας και μισαλλοδοξίας. Ένας ευαισθητοποιημένος αστυνομικός είναι πλέον κατάλληλος να διαχειριστεί το ζήτημα αυτό στις σημερινές πολυπολιτισμικές κοινωνίες, όπου πολιτικές, οικονομικές, πολιτιστικές και κοινωνικές συνιστώσες μπορούν να γεννήσουν ρατσιστικές εγκληματικές συμπεριφορές.

11. Στο πλαίσιο, άλλωστε, της εκπεφρασμένης βούλησης της πολιτικής και φυσικής Ηγεσίας για μηδενική ανοχή σε θέματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εκδόθηκε σειρά εγκύκλιων διαταγών του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας (υπ΄αριθμ. 6004/1/82 από 24-10-2012, υπ'αριθμ. 4803/22/210-κ΄από 26/6/2006, υπ΄αριθμ. 7100/4/3 από 24-05-2006) που ως στόχο έχουν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου και τον σεβασμό στην ανθρώπινη αξία και αξιοπρέπεια.

12. Κατόπιν των ανωτέρω, η παρούσα διαταγή μας να κοινοποιηθεί ενυπογράφως σε όλο το προσωπικό των Υπηρεσιών σας. Οι διευθυντές, διοικητές και προϊστάμενοι αυτών, παρακαλούνται όπως προβούν σε λεπτομερή ανάπτυξη της παρούσας κατά τις πραγματοποιούμενες συγκεντρώσεις του

προσωπικού τους και ασκούν συνεχή και ουσιαστική καθοδήγηση και έλεγχο για το αντικείμενο του θέματος. Επιπλέον, οι Γενικοί Επιθεωρητές, οι Γενικοί Αστυνομικοί Διευθυντές και οι Διευθυντές των Υπηρεσιών επιπέδου Διεύθυνσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, εκδηλώνουν το συνεχές ενδιαφέρον τους και ασκούν εποπτεία και έλεγχο για την πιστή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και της παρούσας εγκυκλίου διαταγής μας.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ
Δημήτριος ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ
Αντιστράτηγος